

Memorandwm Esboniadol i Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) 2020.

Paratowyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) a chaiff ei osod gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig y Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) 2020

Eluned Morgan AS
Y Gweinidog Iechyd Meddwl, Lles a'r Gymraeg
10 Rhagfyr 2020

Rhan 1

Disgrifiad

1. Mae Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) 2020 yn diwygio
  - Rheoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006,
  - Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) 2009, a
  - Rheoliadau Bwyd Anifeiliaid (Hylendid, Samplu ac ati a Gorfodi) (Cymru) 2016.
2. Mae'r offeryn hwn yn caniatáu ar gyfer gweithredu a gorfodi Rheoliadau Gweithredu a Dirprwyedig yr Undeb Ewropeaidd (UE) ymhellach ("deddfwriaeth drydyddol yr UE") a wneir o dan Reoliad (UE) 2017/625 ar reolaethau swyddogol a gweithgareddau swyddogol eraill a gyflawnir i sicrhau bod cyfraith bwyd a bwyd anifeiliaid yn cael ei chymhwyso ("yr OCR").

Cefndir

3. Galluogwyd gweithredu a gorfodi'r OCR a deddfwriaeth drydyddol yr UE a gyhoeddwyd yng Nghyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd erbyn mis Tachwedd 2019 trwy Reoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) 2019 ("Rheoliadau 2019").
4. Roedd y diwygiadau a wnaed gan Reoliadau 2019 hefyd yn cynnwys pecyn o ddeddfwriaeth drydyddol yr UE (Rheoliadau Gweithredu a Dirprwyedig), a wnaed o dan yr OCR.
5. Nodwyd ar y pryd na fyddai deddfwriaeth drydyddol ychwanegol yr UE a oedd yn cael ei pharatoi gan yr UE yn cael ei chyhoeddi mewn pryd i gynnwys darpariaethau sy'n rhoi effaith i'r ddeddfwriaeth honno yn Rheoliadau 2019 pe bai'r Rheoliadau hynny yn dod i rym erbyn y dyddiad cau o 14 Rhagfyr 2019 – sef y dyddiad y daeth yr OCR i rym.
6. Mae'r offeryn hwn yn nodi deddfwriaeth drydyddol ychwanegol yr UE o fewn y rhestrau o ddeddfwriaeth a nodir yn Rheoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006 a Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) 2009 ("Rheoliadau 2009"), ac yn gwneud newidiadau cyfyngedig o ganlyniad.

7. Yn ychwanegol at y ddeddfwriaeth drydyddol, mae swyddogion wedi nodi rhai gwallau/hepgoriadau cyfyngedig yn y diwygiadau a wnaed gan Reoliadau 2019 y mae angen eu cywiro. Mae'r cywiriadau gofynnol hyn yn angenrheidiol i sicrhau bod yr OCR yn cael ei weithredu'n iawn mewn perthynas â Chymru.
8. Bydd Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) 2020 yn diwygio'r offerynnau perthnasol i ddarparu ar gyfer gorfodi'r ddeddfwriaeth drydyddol a thrwsio'r gwallau a'r hepgoriadau yn Rheoliadau 2019.

Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

9. Dim

Y cefndir deddfwriaethol

10. Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau hyn wrth arfer y pwerau a roddir gan adran 2(2) a pharagraff 1A Atodlen 2 Deddf Cymunedau Ewropeaidd 1972 ("ECA 1972"). Dynodir Gweinidogion Cymru mewn perthynas â:
  - a. mesurau sy'n ymwneud â bwyd anifeiliaid a gynhyrchir ar gyfer anifeiliaid sy'n cynhyrchu bwyd neu sy'n cael ei fwydo iddynt (gweler Gorchymyn Cymunedau Ewropeaidd (Dynodiad) (Rhif 2) 2005/1971).
  - b. mesurau yn y meysydd milfeddygol a ffytoiechydol ar gyfer diogelu iechyd y cyhoedd (gweler Gorchymyn Cymunedau Ewropeaidd (Dynodiad) (Rhif 2) 2008/1792); a
  - c. mesurau mewn perthynas â pholisi amaethyddol cyffredin yr Undeb Ewropeaidd (gweler Gorchymyn y Cymunedau Ewropeaidd (Dynodiad) (Rhif 5) 2010/2690).
11. Diddymwyd ECA 1972 gan adran 1 o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 gan ddod i rym ar y diwrnod ymadael. Er gwaethaf y diddymiad hwnnw, mae adran 2(2) o Ddeddf 1972 yn parhau i fod mewn grym gydag addasiadau tan ddaw'r cyfnod gweithredu i ben yn rhinwedd adran 1A o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael).
12. Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ar gyfer diben a grybwyllir yn adran 2(2) o ECA 1972, ac mae'n ymddangos i Weinidogion Cymru ei bod yn fuddiol dehongli cyfeiriadau at offerynnau'r UE o fewn y Rheoliadau fel cyfeiriadau at yr offerynnau hynny fel y'u diwygir o bryd i'w gilydd.

13. Mae adran 2(2) o Ddeddf Cymunedau Ewropeaidd 1972 (fel y'i darllenir gydag adran 59(3) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006) yn cynnig dewis rhwng gweithdrefnau negyddol a chadarnhaol. Mae'r offeryn hwn yn gwneud darpariaeth gyfyngedig, sy'n dechnegol ei natur ac sy'n rhoi effaith i gyfraith yr UE (gan gynnwys diweddaru cyfeiriadau at ddeddfwriaeth yr UE), y mae gan Weinidogion Cymru ddisgresiwn cyfyngedig mewn perthynas â hwy. O'r herwydd, mae'r Rheoliadau hyn yn cael eu gwneud o dan y weithdrefn penderfyniad negyddol.

Pwrpas y ddeddfwriaeth a'i heffaith fwriadedig

14. Pwrpas yr Offeryn hwn yw caniatáu ar gyfer gweithredu deddfwriaeth drydyddol a wneir o dan yr OCR ymhellach a mynd i'r afael â hepgoriadau a gwallau yn y ddarpariaeth a wnaed gan Reoliadau 2019.

15. Mae'r ddeddfwriaeth drydyddol hon yn nodi'r rheolau manwl ar gyfer cymhwyso'r OCR mewn meysydd penodol, fel amlder a dulliau cymhwyso gwiriadau ffisegol i lwythi bwyd neu fwyd anifeiliaid mewn porthladdoedd a rhai o'r rheolau ar gyfer gweithredu pellach sy'n ofynnol ar ôl cwblhau'r gwiriadau hyn.

16. Mae'r set lawn o ddeddfwriaeth drydyddol y mae'r offeryn hwn yn darparu ar ei chyfer, fel y rhestrir isod, wedi'i chysylltu'n bennaf â mewnforio a symud bwyd a bwyd anifeiliaid trwy bwyntiau mynediad.

- Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/2007
- Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2074
- Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2122
- Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2123
- Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2124
- Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2126
- Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/2129
- Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/2130
- Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2020/1158
- Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2020/466

17. Mae teitlau manwl yr holl ddeddfwriaeth drydyddol, sy'n rhoi arwyddion pellach o'r meysydd penodol y mae pob Rheoliad yn berthnasol iddynt, yn Atodiad 1 isod.

Cywiro gwallau a hepgoriadau cyfeiriad yn Rheoliadau 2019

Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) 2009 (Offeryn Statudol 2009/3376 (W. 298))

18. Mae'r offeryn hwn:

- a. Yn diweddarau ac yn disodli atodlenni 1,4,5 a 6 i sicrhau bod pob cyfeiriad at Reoliadau'r UE yn gyfredol ac yn gywir.
- b. Yn cywiro'r diffiniad o "gynnyrch" yn rheoliad 22 o Reoliadau 2009, a ddiwygiwyd yn anghywir gan reoliad 18(a) o Reoliadau 2019.
- c. Yn cywiro'r rhestr o ddarpariaethau OCR a restrir yn rheoliad 29 o Reoliadau 2009 i gynnwys cyfeiriad at erthygl a gafodd ei hepgor ar ddamwain gan reoliad 23 o Reoliadau 2018.
- d. Yn cywiro darpariaeth codi tâl yn rheoliad 36 o Reoliadau 2009 a ddiwygiwyd yn anghywir gan reoliad 27 o Reoliadau 2019. Mae hyn yn ofynnol i weithredu'r darpariaethau codi tâl gorfodol yn Erthygl 79 o'r OCR i ganiatáu i awdurdodau cymwys godi'r tâl cywir am reolaethau swyddogol a gynhelir ar lwythi o fwyd a bwyd anifeiliaid risg uchel nad yw'n dod o anifeiliaid.
- e. Yn ailosod darpariaeth ar gyfer adennill treuliau a dalwyd gan awdurdod cymwys o reolaethau swyddogol ychwanegol gan weithredwr y busnes bwyd neu fwyd anifeiliaid fel sy'n ofynnol gan Erthygl 79(2)(c) o'r OCR. Roedd y ddarpariaeth hon wedi'i chynnwys yn rheoliad 43 o Reoliadau 2009, a ddirymwyd trwy gamgymeriad gan reoliadau 2019.
- f. Yn cywiro cyfeiriad sydd wedi dyddio at Reoliad yr UE a ddirymwyd i sicrhau parhad y drosedd o fethu â chydymffurfio â gofynion ardystio ar gyfer mewnfurio egin neu hadau y bwriedir iddynt egin.

Rheoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006 Offeryn Statudol 2006/31 (W. 5))

19. Mae'r offeryn hwn yn disodli ac yn diweddarau'r rhestr o Reoliadau'r UE a nodir yn Atodlen 1

Rheoliadau Bwyd Anifeiliaid (Hylendid, Samplu ac ati a Gorfodi) (Cymru) 2016 (Offeryn Statudol 2016/387 (W. 121))

20. Mae'r offeryn hwn yn disodli ac yn diweddarau cyfeiriadau at offerynnau'r UE sy'n cael eu diddymu a'u disodli gan yr OCR a Rheoliad (UE) 2019/1793

Deddfwriaeth mewn rhannau eraill o'r Deyrnas Unedig (DU)

21. Mae deddfwriaeth gyfatebol yn cael ei llunio mewn perthynas â Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon.
22. Oherwydd goblygiadau ariannol i awdurdodau gorfodi mewn Mannau Rheoli ar y Ffin yn Lloegr ac yng Ngogledd Iwerddon, roedd gwall o ran cymhwyso darpariaeth ar gyfer codi tâl am reolaethau swyddogol mewn Mannau Rheoli ar y Ffin wedi'i wneud mewn offerynnau cynharach yn y rhannau hynny o'r DU.
23. Gan nad oes Man Rheoli ar y Ffin yng Nghymru ar hyn o bryd, ac felly nid oes unrhyw oblygiadau ariannol ychwanegol yn codi, mae gweithredu'r newid hwn wedi'i ddal yn ôl i'w gynnwys yn yr offeryn cyfredol.
24. Mae'n bwysig mynd i'r afael â'r mater hwn gan ei bod yn debygol y bydd porthladdoedd Cymru yn ceisio cael eu dynodi'n Fannau Rheoli ar y Ffin yn y dyfodol.

Ymgynghoriad

25. Cynhaliodd yr ASB ymgynghoriad cyhoeddus 8 wythnos o hyd ar yr egwyddorion cyffredinol a amlinellwyd yn Rheoliadau 2019 i roi digon o gyfle i'r rheiny â diddordeb fynegi eu barn. At hynny, cynhaliodd yr ASB waith ymgysylltu â ffocws gyda rhanddeiliaid ar draws y diwydiant a chymunedau gorfodi, ar lefel Cymru ac ar draws y DU. Ni fynegwyd llawer o ddiddordeb gan randdeiliaid mewn perthynas â'r newidiadau arfaethedig, a dim ond pedwar ymateb a ddaeth i'r ymgynghoriad.
26. Mae'r newidiadau a wneir gan yr offeryn hwn yn gwbl dechnegol eu natur ac nid ydynt yn newid yr egwyddorion a amlinellir yn yr ymgynghoriad ar Rheoliadau 2019 mewn unrhyw ffordd.
27. Felly, ni chynhaliwyd ymgynghoriad ychwanegol mewn cysylltiad â'r offeryn hwn.

Asesiad Effaith Rheoleiddiol

28. Paratowyd asesiad effaith llawn ar gyfer Rheoliadau 2019 ac ni ystyrir y bydd costau ychwanegol yn deillio o'r offeryn hwn nad ydynt eisoes wedi'u cyfrif fel rhan o'r asesiad effaith hwnnw, sy'n rhan o'r Memorandwm Esboniadol i Reoliadau 2019.

Atodiad 1 – Teitlau llawn y ddeddfwriaeth drydyddol a gynhwysir yn yr offeryn hwn

Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/2007 dyddiedig 18 Tachwedd sy'n gosod rheolau ar gyfer cymhwyso Rheoliad (UE) 2017/625 Senedd Ewrop a'r Cyngor o ran rhestrau anifeiliaid, cynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid, cynhyrchion egino, sgil-gynhyrchion anifeiliaid a chynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid a gwair a gwellt sy'n destun rheolaethau swyddogol mewn manau rheoli ar y ffin a diwygio Penderfyniad 18/EC

Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2074 dyddiedig 23 Medi 2019 sy'n ategu Rheoliad (UE) 2017/625 Senedd Ewrop a'r Cyngor o ran rheolau ar reolaethau swyddogol penodol ar lwythi o anifeiliaid a nwyddau penodol sy'n tarddu o'r Undeb, ac sy'n dychwelyd i'r Undeb, wedi i drydedd gwlad wrthod mynediad

Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2122 dyddiedig 10 Hydref 2019 sy'n ategu Rheoliad (UE) 2017/625 Senedd Ewrop a'r Cyngor o ran categorïau o anifeiliaid a nwyddau penodol sydd wedi'u heithrio rhag rheolaethau swyddogol mewn manau rheoli ar y ffin, rheolaethau penodol ar fagiau personol teithwyr ac ar lwythi bach o nwyddau a anfonir at bersonau naturiol na fwriedir eu rhoi ar y farchnad ac sy'n diwygio Rheoliad y Comisiwn (UE) Rhif 142/201

Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2123 ar 10 Hydref 2019 sy'n ategu Rheoliad (UE) 2017/625 Senedd Ewrop a'r Cyngor o ran rheolau ar gyfer yr achosion lle gallai'r amodau ar gyfer cynnal gwiriadau adnabod a gwiriadau ffisegol ar nwyddau penodol gael eu cynnal ar bwyntiau rheoli a gellir cynnal gwiriadau dogfennol o bell o fannau rheoli ar y ffin (Testun gyda pherthnasedd i'r AEE)

Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2124 dyddiedig 10 Hydref 2019 sy'n ategu Rheoliad (UE) 2017/625 Senedd Ewrop a'r Cyngor o ran rheolau ar gyfer rheolaethau swyddogol ar lwythi o anifeiliaid a nwyddau wrth eu cludo, eu trawslwytho a'u cludo ymlaen trwy'r Undeb, a diwygio Rheoliadau'r Comisiwn (CE) Rhif 798/2008, (CE) Rhif 1251/2008, (CE) Rhif 119/2009, (UE) Rhif 206/2010, (UE) Rhif 605/2010, (UE) Rhif 142/2011, (UE) Rhif 28/2012, Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2016/759 a Phenderfyniad y Comisiwn 2007/777/EC

Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (UE) 2019/2126 dyddiedig 10 Hydref 2019 yn ategu Rheoliad (UE) 2017/625 Senedd Ewrop a'r Cyngor o ran rheolau ar gyfer rheolaethau swyddogol penodol ar gyfer categorïau penodol o anifeiliaid a nwyddau, mesurau i'w cymryd yn dilyn cynnal rheolaethau o'r fath a chategorïau penodol o anifeiliaid a nwyddau sydd wedi'u heithrio o reolaethau swyddogol mewn manau rheoli ar y ffin

Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/2129 dyddiedig 25 Tachwedd 2019 sy'n sefydlu rheolau ar gyfer cymhwyso cyfraddau amledd yn gyson ar gyfer gwiriadau adnabod a gwiriadau ffisegol ar lwythi penodol o anifeiliaid a nwyddau sy'n dod i mewn i'r Undeb

Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2019/2130 dyddiedig 25 Tachwedd 2019 sy'n sefydlu rheolau manwl ar y gweithrediadau sydd i'w cynnal yn ystod ac ar ôl

gwiriadau dogfennol, gwiriadau adnabod a gwiriadau ffisegol ar anifeiliaid a nwyddau sy'n ddarostyngedig i reolaethau swyddogol mewn mannau rheoli ar y ffin

Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2020/1158 dyddiedig 5 Awst ar yr amodau sy'n llywodraethu mewnfurion bwyd a bwyd anifeiliaid sy'n deillio o drydydd gwledydd yn dilyn y ddamwain yn orsaf bŵer niwclear Chernobyl

Rheoliad Gweithredu'r Comisiwn (UE) 2020/466 dyddiedig 30 Mawrth 2020 ar fesurau dros dro i reoli risgiau i iechyd pobl, anifeiliaid a phlanhigion a lles anifeiliaid yn ystod unrhyw amhariadau difrifol ar systemau rheoli Aelod-wladwriaethau oherwydd clefyd coronafeirws (COVID-19)